

Sigurniji internet za djecu i mlade

*Suradnici u
učenju*

**DAN
SIGURNIJEG
INTERNETA 2012.**

7. VELJAČE

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Želimo pričati o...

- obrazovanju, pravilima i ohrabrenju,
- obiteljskom/generacijskom radu,
- zajedništvu,
- iskustvu,
- sličnostima između fizičkog i digitalnog svijeta,
- važnosti svakog pojedinca.

Ohrabrimo sebe i druge obitelji!!!

**Povežimo generacije - otkrijmo digitalni svijet
zajedno... sigurno!**

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Digitalni svijet – sigurnost?

privatnost

Uznemiravajući sadržaj

pedofili

cybernasilnici

medijska pismenost

ekstremizam

phishing

autorsko pravo

virusi

krađa identiteta

online reputacija

sexting

obmana

valjanosti i ispravnost podataka

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Jeste li znali da u Europi...

- 87 % djece koristi internet kod kuće.
- 26 % djece kaže da ima otvoren profil na nekoj društvenoj mreži.
- Djeca razne dobi ne posjeduju digitalne vještine – iako su uvjereni da ih imaju!
- 12 % djece od 9 do 16 godina bilo je izloženo štetnom ili prijetećem sadržaju na internetu...
- 56 % roditelja čije je dijete primilo štetne ili prijeteće poruke na internetu, nije toga svjesno.
- 56 % roditelja poduzima pozitivne korake i savjetuje svoju djecu o ophođenju prema drugima na internetu.
- 44 % djece smatra da roditeljsko posredovanje ograničava njihove online aktivnosti.

Ove su činjenice preuzete iz istraživanja EU Kids Online [www.eukidsonline.net].

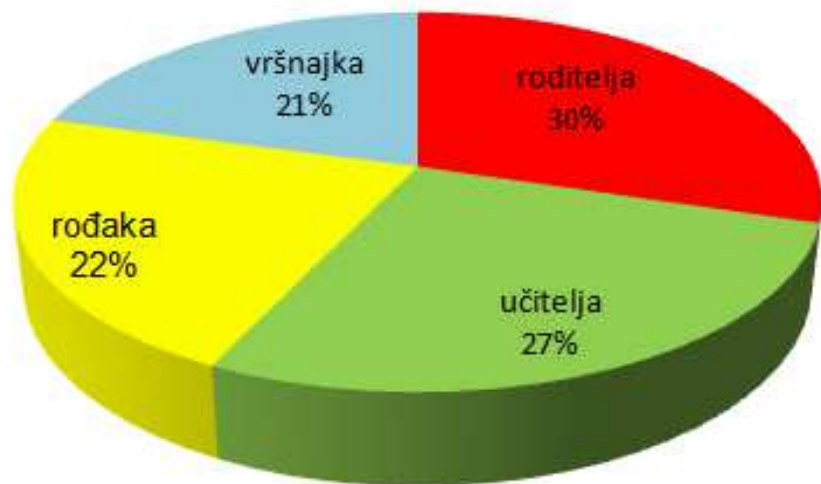

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Doprinos zajedničkog rada o sigurnosti na internetu

- Djeca kažu da najviše **savjeta o sigurnijem korištenju interneta** dobivaju od:
 - **Angažman učitelja** u vezi dječjeg korištenja interneta najniži je kod djece starosti 9 - 10 godina.
 - 36 % djece između 9 i 16 godina tvrdi da **zna više o internetu** od svojih roditelja???
 - 73 % djece kaže da im pri korištenju interneta pomažu ili ih podupiru njihovi vršnjaci.
 - **Roditelji** dobivaju savjete o sigurnom korištenju interneta ponajprije od obitelji i prijatelja (48 %).

Ove su činjenice preuzete iz istraživanja EU Kids Online [www.eukidsonline.net].

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Cilj...

- **Poboljšati razumijevanje o tome kako djeca i mladi ljudi stvarno koriste tehnologiju**
 - razmotriti rizike i koristi povezane s njihovim radom u digitalnom svijetu,
 - predložiti neka rješenja.

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Obrazovanje, pravila i ohrabrenje

- **Uspješan pristup sigurnosti djece i mladih na internetu obuhvaća tri elementa:**
 - obrazovanje: usvajanje online vještina i znanja o sigurnom radu u digitalnom svijetu,
 - postavljanje jasnih granica/pravila korištenja tehnologije i drugih resursa,
 - ohrabrenje za siguran rad u digitalnom okruženju.
- Potrebna je određena sloboda za otkrivanje novih znanja u digitalnom svijetu, ali u upravljanoj okruženju - to je jedini način usvajanja novog znanja.

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

U digitalnom svijetu...

ZA

PROTIV

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Znamo li s kim razgovaramo?

U digitalnom svijetu možemo biti bilo tko!!!

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Što rade djeca 5 - 8 godina?

- pišu domaće zadaće,
- pronalaze informacije,
- igraju online igre,
- komuniciraju sa svojim prijateljima.

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Djeca 9 - 12 godina?

- 80 % piše školsku zadaću,
- 85 % samostalno igra online igre,
- 47 % dječaka i 33 % djevojčica - igra online igre s više online igrača,
- 41% je na društvenim mrežama.

facebook

Slike preuzete iz EU Kids Online

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Od 13 do 16 godina?

- 88 % piše školsku zadaću,
- 58 % preuzima glazbu ili filmove na svoje računalo,
- 80 % sudjeluje u aktivnostima na društvenim mrežama,
- 88 % dječaka i 71 % djevojčica - samostalno igra online igre,
- 63 % dječaka i 33 % djevojčica - igra umrežene online igre s više igrača.

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Najčešće online aktivnosti djece i mladih...

- *Blogging,*
- dijeljenje glazbenih i ostalih datoteka,
- online aktivnosti u društvenim mrežama,
- online igre,
- komentiranje na drugim mrežnim stranicama,
- dijeljenje intimnih poruka i fotografija (*Sexting*),
- otkrivanje osobnih podataka...

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Blogging

- Blog, tzv. online dnevnik, djeca i mladi koriste za pisanje i objavljivanje različitih sadržaja: od **školskih zadataka**, **hobija** pa do **osobnih podataka**.
- Od 2002. g. indeksirano je više od 133.000.000 blogova.
- 77 % korisnika interneta čita blogove.

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Dijeljenje datoteka

- **Pitanje autorskog prava?**
- Što možete kopirati?
- **Napomena:** Kopiranje ili distribucija online materijala zaštićenog autorskim pravima **bez dozvole je protuzakonito.**
- Datoteke preuzimati s **ovlaštenih** mrežnih stranica.
- Moguće je preuzimanje i **štetnih programa.**

[Visit Pro-music for more informatior](#)

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Društvene mreže... Oni kažu...

- 15-godišnja djevojka kaže:
“Ne može mi se dogoditi ništa loše kada samo sjedim kod kuće za svojim računalom, ne može mi nitko učiniti ništa nažao.”
- Na upit o sigurnosti stranica na društvenim mrežama, 14-godišnji dječak je izjavio: “Ja se samo želim zabaviti i ne brinem se o sigurnosti, to je previše dosadno.”

Sigurniji internet
za djecu i mlade

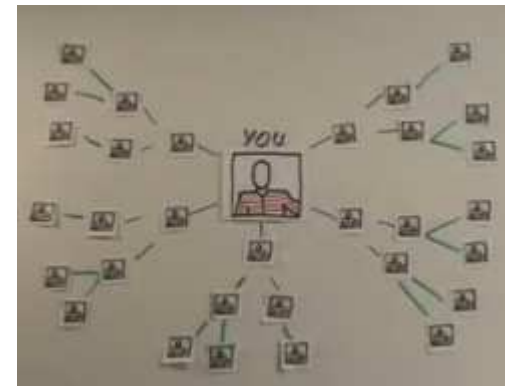
ucitelji.hr

Koji su rizici?

- lažni profili korisnika,
- komunikacija s neprikladnim ljudima,
- narušavanje osobnog online ugleda,
- izlaganje neprikladnog sadržaja,
- mogućnost za zlostavljanje elektroničkim putem,
- previše osobnih podataka objavljenih na internetu.

Mreža online
"prijatelja" svakoga
se trenutka može
povećati !!!

Pogledajte kako "rade" društvene mreže;
poveznica: http://youtu.be/6a_KF7TYKVC

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Cyber nasilje!

- I djeca i odrasli mogu koristiti internet za uznemiravanje ili zastrašivanje drugih ljudi.

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Što je drugačije u zlostavljanju - fizički nasuprot digitalnom svijetu?

- Zlostavljanja elektroničkim putem mogu se odvijati **u bilc** **kojem trenutku** i mogu "provaliti" u **prostor** koji je prethodno bio smatran **sigurnim ili osobnim**.
- **Velikom brzinom** može obuhvatiti širok krug ljudi.
- *Cyber* nasilnici mogu pokušati ostati **anonimni**.
- Zlostavljanja elektroničkim putem mogu se **odvijati i između vršnjaka** i preko **generacija**, **učitelji** također mogu biti **mete**.
- Starost, spol i zanimanje nisu važni.
- Mnoge žrtve zlostavljanja... žele "vratiti" istom mjerom... postaju *cyber* nasilnici... iz sigurnosti vlastitog doma?
- **Važno: Mnogi incidenti zlostavljanja elektroničkim putem mogu se tretirati kao dokaz.**

Preuzeto iz Cyberbullying: A whole-school community issue (DCSF-00685-2007)

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Online reputacija...

- U digitalnom svijetu velik broj ljudi može vidjeti i pročitati objavljene podatke pojedinca:

Osobne slike,
videozapisi

Izjave - forumi

Lažni profil

Osobni podaci

Osobni blog

Online komunikacija

Sadržaj - osobne
mrežne stranice

**"Razmislite
prije nego što
objavite ..."**

slogan Dana
sigurnijeg interneta
2010.

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Više o online reputaciji...

- <http://www.microsoft.com/privacy/dpd/default.aspx>

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Igranje online igara...

- Korisnici kroz suradnju s drugima razvijaju vještinu rješavanja problema,
- Imaju snažan osjećaj sposobnosti,
- Ležerno preuzimanju određene rizike,
- Rješavaju višestruke zadatke.

prema: Marc Prensky

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Igranje online igara...

[Utjecaj nasilnih video i računalnih igrica na agresivno ponašanje i školski uspjeh učenika](#)

dr. sc. Vesna Bilić (snimka predavanja)

- Postoje dokazi o pojavi agresije od igranja nasilne videoigre, ali ne i studije o tome ima li ono dugoročne posljedice.
- Postoji korelacija između igranja nasilnih igara i agresivnog ponašanje, ali nema dokaza da jedno uzrokuje drugo.

Prema:

Byron Review

- **Ovisnost.**

www.dcsf.gov.uk/byron

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Sexting...

- Dijeljenje intimnih poruka i neprikladnih fotografija u digitalnom svijetu (*Sexting*) .
- U Nizozemskoj 2 % mladih u tinejdžerskoj dobi ima "sexted" (djelomičan ili cjelovit akt objavljen u digitalnom svijetu)

Preuzeto: "Contact! Children and New Media" Jos de Haan and Remco Pijpers

Pogledajte: <http://youtu.be/9GNngWL88IY>; Italian Safer Internet Awareness Centre on sexting....

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Razgovarajte sa svojom djecom o online rizicima

- **Stvorite atmosferu povjerenja**
- Osnažite svoju djecu poučavajući ih kako njihovo ponašanje može smanjiti te rizike i pomoći im da ostanu sigurni dok su online

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Što možete poduzeti?

ZAPORKA (PASSWORD)

- Stvorite snažne zaporce
 - koristite slova, brojeve, simbole.
- Zaštitite svoju zaporku.
- Testirajte svoju zaporku.
 - Koliko je snažna?
- Uredno ažurirajte svoje zaporce.

Sigurnost?

PRIJEVARA? ✘

ZAŠTITA:

- Koristite antišpijunsku i antivirusnu zaštitu.
- Uredno ažurirajte programe.
- Budite na oprezu od *phishing* e-pošte.
- Koristite *anti-phishing* i *anti-spam* tehnologiju ugrađenu u računalne programe (npr. Windowse, Outlook i sl.).
- Ne zaboravite da banka nikada neće tražiti vašu zaporku preko e-pošte
- Saznajte više o krađi identiteta (*phishing*): <https://www.phish-no-phish.com/default.aspx>.

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Mjere opreza: društvene mreže

- Nije preporučljivo djeci dozvoljavati korištenje društvenih mreža namijenjenih odraslima.

Za djecu: eTwinning, ePals, Club Penguin, KidSwirl, Togetherville

Za odrasle: Facebook, MySpace, LinkedIn, Date servisi...

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

U potrazi za više informacija i izvora posjetite:

www.saferinternet.org

The screenshot shows the homepage of the insafe website. At the top, there is a navigation bar with the European Union flag and the text "Co-funded by The European Union", a "Community home" button, a "Sign out" button, and a search box. The main header features the "insafe" logo. Below the logo, a large banner describes the network: "insafe is a European network of Awareness Centres promoting safe, responsible use of the Internet and mobile devices to young people." It also mentions "Co-funded by the Safer Internet Programme" and includes an image of a family looking at a laptop. To the right of the banner is a "Online Safety" menu with options for children, parents, and teachers. Below the banner is a "Spotlight" section with three featured items: "Brochures for parents and educators" from the Netherlands, "Think before you post!" from Iceland, and "eSafety Guide for Teachers" from Latvia. To the right of the spotlight is an "Awareness Centres" section with a map of Europe and a "Select country" dropdown menu. At the bottom of the main content area, there are three more sections: "Insafe blog", "Safer Internet Day", and "Play and learn: Being online".

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

“Prelistajte” i...

Online knjiga
Sigurno ponašanje
u digitalnom
svijetu:

- za djecu 4-8 godina starosti
- igre i aktivnosti

Poveznica:

<http://www.saferinternet.org/web/guest/activitiy-book>

Internetska pismenost - pomoć i vodič u korištenju mogućnosti interneta

Poveznica:

http://www.coe.int/t/dghl/StandardSetting/InternetLiteracy/InternetLiteracyHandbook_3_EN.asp

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Korisni izvori na hrvatskom jeziku...

Hrvatski Telekom, poveznica:
<http://www.t.ht.hr/odgovornost/>

CERT, poveznica:
www.cert.hr

*Radoznalci u akciji
„Sigurniji internet za djecu i mlade“*

“Suradnici u učenju”,
računalna igra,
poveznica: ucitelji.hr

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Windows Live Obiteljska sigurnost

- Koristite programe za obiteljsku zaštitu,
- dio besplatnog kompleta programa Windows Live Essentials,
- dostupan na hrvatskom jeziku

www.download.live.com.

Povežimo generacije...
otkrijmo digitalni svijet
sigurno... zajedno

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Windows Live Obiteljska sigurnost

- Određivanje mrežnih stranica i programa koji se smiju posjećivati i koristiti.
- Odobravanje osoba s kojima će vaše dijete moći komunicirati.
- Praćenje aktivnosti djeteta.
- Postavljanje vremenskih ograničenja.

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Kako se nositi s problemima?

- Sačuvati dokaze i prijaviti policiji.
- Incidente prijaviti Centru za nestalu i zlostavljanu djecu.

<http://www.cnzd.org>

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Centar za nestalu i zlostavljšanu djecu

Sigurnost djece na internetu

Suvremena industrija treba više no ikad heroje s vizijom, ali ne samo da izgrade nove svjetove već da pronađu i bolje mišolovke.

PLAKATI ANIMIRANI FILM

SINI

Sigurni na internetu

Program za filtriranje i blokiranje nepoćudnog sadržaja i web stranica na internetu.

HOTLINE

Internet Hotline

Formular za prijavu ilegalnog sadržaja na internetu. Prijavite nepoćudne web stranice, blogove, chatove, mailove, itd.

DJECA

Informacije za djecu

Djeca, ovdje ćete pronaći informacije o internetu, opasnostima na koje možete naići njegovim korištenjem te mogućnostima zaštite.

RODITELJI

Informacije za roditelje

Roditelji, ovdje ćete pronaći informacije o internetu, opasnostima na koje vaša djeca mogu naići na internetu te mogućnostima zaštite.

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Hrabri telefon

Pitaj Hrabrišu za pomoć

Pitaš se tko je Hrabriša i kako bi ti on mogao pomoći? Na koji način da uopće razgovaraš s Hrabrišom? Kakvu...

Nazvao/la si Hrabri telefon?

Napiši nam svoje mišljenje o razgovoru koji si imao/la na Hrabrom telefonu! Kako si se osjećao/la, jel ti...

Chat

„Ponekad je neke stvari lakše napisati nego reći.“

Dječji odbor

Znate li da i djeca imaju svoja prava? Svatko od vas ima pravo na obitelj, na mimo djetinjstvo, dom pun ljubavi,...

Mali savjeti za uspješno učenje

Kako učiti? Kreni polako i planirano, odredi točno koliko čega imaš naučiti, te koliko vremena imaš na...

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

Više informacija možete pronaći na:

ucitelji.hr

sigurnost.tvz.hr

www.cert.hr

sigurnost.carnet.hr

www.cnzd.org

www.hrabritelefon.hr

www.microsoft.com/protect

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

**Prenesimo i prilagodimo
iskustva iz fizičkog svijeta u
digitalni svijet!**

**Povežimo iskustva svih
generacija, otkrijmo digitalni
svijet zajedno... sigurno!**

**Ohrabrimo sebe i druge
obitelji!!!**

Sigurniji internet
za djecu i mlade

ucitelji.hr

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA
REPUBLIKE HRVATSKE

Microsoft

PREHINI
LANAC!
ZASTAVIMO ELEKTRONIČKO NASILJE

HAKOM

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

Obrazovanje i kultura

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Hrvatski
Telekom

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UPRAVE

CARNet
HRVATSKA AKADEMSKA I ISTRAŽIVAČKA MREŽA

netokracija

Ministarstvo socijalne politike i mladih

CENTAR ZA NESTALU I ZLOSTAVLJANU DJECU
<http://www.cnzd.org>

ICT PROFESS
NetAkademija
ICT PROFESSIONALS.

mm
mojamatura.net

PEEK &
POKE

RAČUNARSTVO
visoka škola

ALGEBRA
GRUPA

Nacionalni
CERT+

citus grupa
Internet Development Company

H
RABRI
TELEFON

Poliklinika za zaštitu djece

COGNITA
KNOWLEDGE SOLUTIONS PROVIDER

KLINFO.HR
vaš obiteljski info kutak